

Trysil kommune

Sektor for helse, omsorg og sosial

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Dato: 08.02.2021
Vår ref.: 2020/2250-3218/2021
Deres ref.:

Tilsvar på konsekvenser av stengte grenser for helse- og omsorgssektoren

Vi viser til brev av 4 februar 2021, hvor departementet etterspør konsekvenser hvis grensen stenges eller karantene på ti dager ilegges overfor helse og omsorgspersonell fra Sverige og Finland.

Uavhengig av tilnærming til de to premissene i forespørselen, vil konsekvensene for Trysil kommune være likelydende.

Nær 10% av de ansatte i vår helse- og omsorgssektor kommer fra Sverige. Disse utgjør kompetansepersonell i våre institusjons- og hjemmetjenester.

Dersom grensen stenges for helsepersonell, vil det være en stor risiko for kvalitetssvikt og brudd på forsvarlige helsetjenester.

Vi har ikke tilgang på vikarer med tilsvarende kompetanse og erfaring i arbeid med de mest sårbare og syke pasientene i kommunen.

Øvrig innenlandsk personell i helsesektoren har også stått i svært krevende tider det siste året, og slitasjen er meget stor både grunnet mye overtid og psykisk uro som pandemien har forårsaket.

Vi har også et stort antall leger fra Sverige, som dekker opp høysesong på legevakten vår. Hvis grensene stenges helt, vil vi miste denne betydelige kompetansen i behandling av akutte helsebehov og skader. For en destinasjon som Trysil med 16000 henvendelser til legevakt per år, vil dette gi oss en betydelig merbelastning på ordinære fastleger. Dermed vil vi også stå i fare for at disse ikke ønsker å arbeide i kommunen som fastleger i lang tid. Dette er en generell utfordring for kommune-Norge, men vi tør påstå det er kritisk og en betydelig risiko for Trysil å pålegge våre fastleger denne oppgaven over lengre tid.

Helse- og omsorgspersonell har per i dag unntak fra innreiserestriksjonene som samfunnskritisk personell. Dette er meget viktige unntak fremover også, samtidig som det er av vesentlig betydning at nasjonale myndigheter iverksetter tiltak som har en viss varighet.

Vi har så langt erfart hyppige og hastige tilpasninger og endringer for grensependlere. Disse forstås eller blir etterlevd på ulikt vis mellom de ulike statlige etater, og kommunikasjonen til kommunene medfører ofte unødig frustrasjon eller uro blant ansatte og ledere.

I Trysil kommune har vi over tid hatt som krav at ansatte som kommer fra Sverige skal testes to ganger per uke. Altså en gang mer per uke enn nasjonale myndigheter har anbefalt.

Dette tiltaket har, fra et smittefaglig ståsted, gjort at vi tidlig har fanget opp den smitte vi har sett fra grensependlerne. Vi har derfor raskt fått kontroll på spredningen.

Mange som lever sitt liv på begge sider av grensen sliter nå psykisk og føler seg utsatt. Tiltakene for grensepassering har skapt en usikkerhet for jobbtrygghet, og store kostnader for erverv til egen inntekt for mange.

Vårt fast ansatte helsepersonell teller i disse dager på knappene hvorvidt det er verdt bryet med å arbeide i Norge og Trysil.

Vi har gjennom mange år opparbeidet et godt samarbeid og utveksling av tjenester mellom de nordiske land. Dette har gitt et betydelig og særlig viktig kompetanseløft for små kommuner som ofte har mangel på høyskolepersonell.

Vi har mange eksempler i landet på kritisk bristende kvalitet og en fare for pasienter når høyskolepersonelltettheten blir for lav, og det blir sykemeldinger eller manglende kontinuitet.

Uavhengig av departementets to mulige tiltak vil Trysil kommune og øvrige grensekommuner mangle personell med virksomhetskritisk kompetanse. Karantene løser ikke problemet med eller for grensependlerne.

Det eneste fordelaktige med karantene som alternativ er at vi kan definere varigheten til 10 dager, noe vi ikke klarer med en udefinert varighet for stengte grenser.

Konklusjon:

Vi har ikke kompensierende tiltak for brudd på forsvarlighet og kvalitetssvikt i tjenestene basert på manglende personell i så stor grad og over lange perioder.

Ei heller klarer vi å kompensere for personell og tjenester basert på så inngripende tiltak som statlige myndigheter ønsker tilbakemelding på her.

Vi må legge tjenestenivået så lavt at våre innbyggere ikke kan få de tjenester som er innvilget, og som de har rett på i henhold til lov og forskrift.

Det er i beste fall livreddende og nødvendig helsehjelp som kan ytes, og vi må håpe de syke og eldre har et nettverk som kan bistå med basalt stell, innkjøp o.l.

Vi kan ikke yte helsetjenester til alle våre turister som kommer og blir i kommunen over tid, selv om det i utgangspunktet også er et lovkrav. Vi tør minne om at Trysil som Norges største vinterdestinasjon ofte har opp mot 60 000 innbyggere.

Kort sagt må minimum dagens praksis videreføres, for at vi skal gi våre innbyggere riktige tjenester til riktig tid, og med rett kompetanse.

Våre pendlere må komme inn i landet, og vi har rigget vår testing så godt at vi klarer å avdekke og fange opp smitte.

Dersom nasjonale myndigheter skulle gjøre endringer, må det i beste fall være å pålegge grensependlere å testes to ganger per uke.

Med hilsen

Erik Sletten
Ordfører

Jørn-André Stenseth
Kommunalsjef

Dette brevet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten signatur.

Eventuelt svar på dette brevet sender du til postmottak@trysil.kommune.no merket 2020/2250.

